

Vakoverstijgende literatuur

In bovenbouw vwo

Jaimy van Bladel
docent Engels
A. Roland Holst College

Sophie te Nuijl
docent Nederlands
A. Roland Holst College

Kai Spall
docent Nederlands
A. Roland Holst College

Opening

Nederland

**'Leeslijst verpest
leesplezier bij jongeren'**

Wat gaan we doen?

- Hoe zijn we tot dit idee gekomen?
 - De wetenschap
 - De doelen
 - De organisatie
- De uitvoering: hoe zien onze lessen eruit?
- Een voorbeeldopdracht
 - *Best practice*
- Ruimte voor vragen

Hoe zijn we tot dit idee gekomen?

- (Examen)programma's literatuur Nederland/Engels overlappen.
- Leerlingen zagen literatuur bij Engels en Nederlands als aparte onderdelen.
- Leesmotivatie vergroten bij leerlingen.

De wetenschap (1)

- Uit onderzoek blijkt dat de focus op boeiender literatuuronderwijs en meer keuzevrijheid in de boeken leidt tot meer leesplezier.
- Een leerlinggerichte benadering (i.p.v. een cultuurgerichte benadering) leidt tot meer lezen en tot een hoger leesniveau als het gaat om literaire genres.

Verboord, M. (2006)

De wetenschap (2)

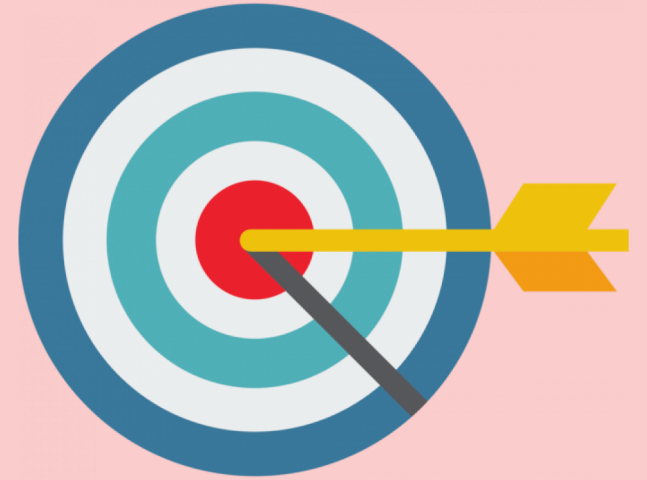
- Leerlingen vinden het lastig om de transfer te maken van het geleerde naar toepassen.
- Leerlingen vinden het moeilijk om de verbanden te zien tussen vakken en tussen verschillende vaardigheden binnen de vakken.
- Dit wordt ook wel beschreven als 'het transferprobleem'.

Ober, C.U. et al. (2012) De context van leren.

Onze doelen

1. Leerlingen laten zien dat literatuur niet aan taal is gebonden, maar dat literatuur universeel is.
2. Leerlingen laten zien dat literatuur altijd verschijnt in een bepaalde context.
3. Leerlingen inzicht geven in hun eigen smaak(ontwikkeling).
4. Efficiënter en effectiever aanbieden van het onderdeel literatuur.

De organisatie

- Een jaar genomen voor 'het spreken van dezelfde taal'.
 - *Samenstellen programma.*
- Een uur per week een uur literatuur in vwo 4 en vwo 5.
- Soms parallel geroosterd: gebruikmakend van elkaars expertise.
- Eindproducten óf bij Nederlands óf bij Engels (m.u.v. 1 toets literatuurgeschiedenis)

Programma op hoofdlijnen

Periode	4 vwo	5 vwo	6 vwo
1	Literaire analyse <i>Literaire mindmap maken: vergelijking tussen boek Nederlands en kort verhaal Engels.</i>	Tijdlijn: verlichting t/m realisme m.b.v. "spotlightlessen" <i>Toets literatuurgeschiedenis</i>	Tijdlijn: herhaling vwo 4 en vwo 5
2	Geloof: mythologie en christendom <i>Mythepedia maken Symboliek en intertekstualiteit toepassen in gelezen boek Engels.</i>	Literatuuronderzoek <i>Literatuuronderzoek & referaat -> Nederlands</i>	Tijdlijn: naturalisme t/m WO II <i>PTA-toets (los bij NE en EN) literatuurgeschiedenis</i>
3	Tijdlijn: middeleeuwen & renaissance m.b.v. "spotlightlessen" <i>Toets literatuurgeschiedenis</i>	Poëzie <i>Eigen gedicht schrijven & verbeelden in samenwerking met CKV</i>	Mondeling moderne literatuur <i>Mondeling examen (los bij NE en EN)</i>
4	Avontuur: de queeste en de monomythe <i>Eindpresentatie over je eigen 'monomythe'. Reflectie op het geleerde → opdracht Nederlands</i>	Keuzemodules: - Maatschappijkritiek door de eeuwen heen - Marginalised voices in literature - Feminisme	

Best practice: *Mythepedia*

- *De belangrijkste motieven uit een Grieks epos te halen.*
- *Het thema van een Grieks epos te formuleren.*
- *De symboliek uit een Grieks epos te halen en te duiden.*

- [Mythepedia voorbeeld](#)
- [Verwerkingsopdracht](#)

Voorbeeldopdracht

Wat is jouw literaire smaak?

- **Doel: inzicht krijgen in je eigen literaire smaak.**
- Vorm een duo.
- Vervolgens gaan jullie elkaar interviewen met behulp van gesprekskaartjes over jullie 'literaire smaak'. Dit kan, naast boeken en verhalen, ook gaan over films en series.
- Duur: 5-7 minuten

Reflectie (1)

Leerlingen geven aan dat ...

- ... ze bewuster kiezen welke boeken ze lezen.
- ... ze theorie over de context interessant vinden.
- ... ze meer stilstaan bij de functie van literatuur in context.

Reflectie (2)

Wat ervaren wij?

Leerlingen ervaren keuzevrijheid en zijn meer gemotiveerd.

Leerlingen zijn op een creatievere manier bezig met literatuur.

Statusverhogend: leerlingen spreken over het vak *Literatuur*.

Reflectie (3)

Waar zijn we nu mee bezig?

- Vak overbrengen aan vakcollega's en het borgen van het vak.
- Aanscherpen van materiaal en modules.

Vragen?

